Інформація щодо спрощення та прискорення процедур приєднання генеруючих установок до електричних мереж

Внаслідок суттєвих пошкоджень енергетичної інфраструктури через ракетно-дронові удари по об'єктах генерації виникає необхідність посилення стійкості, гнучкості і децентралізації енергосистеми України перед початком осінньо-зимового періоду 2024/25 років шляхом збільшення у стислі строки кількості доступних генеруючих потужностей.

Встановлення генеруючих установок (газотурбінних, газопоршневих, когенераційних тощо) є першочерговим завдання для покриття дефіциту потужності в енергетичній системі України та забезпеченням надійного електропостачання споживачів та об'єктів критичної інфраструктури, особливо в осінньо-зимовий період.

Так, з метою забезпечення умов для швидкого та безперешкодного приєднання генеруючих установок до електричних мереж НКРЕКП прийнято постанову №875 від 08.05.2024р. "Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 26.03.2022р. №352 "Про особливості тимчасового приєднання електроустановок до систем розподілу у період дії в Україні воєнного стану", а саме доповнено пунктом 7, який передбачає, що суб'єкт господарювання (зокрема споживач), який має намір приєднати **в термін до 01 січня 2026 року електроустановки, призначені для виробництва електричної енергії,** та здійснювати діяльність з виробництва електричної енергії, має право звернутися до оператора системи розподілу із заявою про тимчасове приєднання за формою, **наведеною у додатку 1 до Порядку тимчасового приєднання** (далі – Порядок), в якій обов'язково зазначається інформація щодо основних технічних параметрів електроустановок (встановлена потужність, рівень напруги в точці приєднання, режими роботи, термін введення в експлуатацію тощо). Інша інформація зазначається у заяві про тимчасове приєднання за її наявності.

До заяви про тимчасове приєднання суб'єкт господарювання додає:

довідку військової адміністрації про необхідність термінового приєднання таких електроустановок;

графічні матеріали у довільній формі із зазначенням місця розташування електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії, меж земельної ділянки та прогнозованої точки приєднання (для об'єктів, що приєднуються до електричних мереж уперше).

Інші додатки до заяви про тимчасове приєднання, подання яких передбачено пунктом 8 до Порядку, надаються за наявності.

Слід звернути увагу, що підпунктом 7 пункту 8 Порядку передбачено надання **листа центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики, що підтверджує відповідність електроустановок замовника абзацу четвертому пункту 4 цієї постанови.**

Абзацом четвертим пункту 4 постанови визначені - об'єкти електроенергетики, що **використовують для виробництва електричної енергії з природного газу** в межах заходів, що вживаються для уникнення ризику порушення безпеки постачання електричної енергії, відповідно до пункту 13^{-4} розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії».

Для суб'єкта господарювання, який має намір приєднати електроустановки, призначені для виробництва електричної енергії **з енергії сонця та/або вітру, обов'язковою умовою для приєднання (підключення) таких електроустановок згідно**

із зазначеним пунктом є встановлення таким суб'єктом господарювання установок зберігання енергії потужністю, що рівна або перевищує величину встановленої потужності такої генеруючої установки та ємністю, що має забезпечити не менше 4 годин видачі потужності на рівні потужності такої генеруючої установки.

Оператор системи розподілу **не пізніше ніж на другий календарний день з дати реєстрації заяви надає замовнику** у зазначений у заяві про приєднання спосіб обміну інформацією підписані оператором системи розподілу **проєкт договору про приєднання та технічні умови на приєднання з технічними вимогами, що мінімально необхідні для забезпечення паралельної роботи електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії,** з енергосистемою (у тому числі щодо організації комерційного обліку) та забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

З метою приєднання згідно з цим пунктом електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії, сторонами **має використовуватися у пріоритетному порядку існуюча енергетична інфраструктура, у тому числі площадки існуючих користувачів, а також типові технічні рішення.**

Технічні умови видаються оператором системи розподілу враховуючи фактичну конфігурацію (топологію) електричних мереж з урахуванням перспективи їх відновлення до початку осінньо-зимового періоду, існуючого та прогнозного навантаження елементів електричних мереж у осінньо-зимовому періоді без урахування чинних технічних умов за укладеними договорами про приєднання та технічних умов, виданих суб'єктам господарювання згідно з вимогами цього пункту.

Тобто, які відбуваються спрощення:

- обмежені терміни видачі ТУ (не більше 2-ох днів);
- максимальна інтеграція в існуючу мережу (в залежності від замовленої потужності);
- вартість приєднання відповідно до Порядку включає лише будівництво лінійної складової (реконструкція існуючої мережі за рахунок ОСР – інвестпрограма);
- обов'язкова наявність довідки від ОДА та листа від Міненерго, якщо для генерації буде використовуватись природній газ.

Що стосується приєднання побутових СЕС, то таке приєднання відноситься до стандартного. Відповідно до вимог Кодексу систем розподілу технічні умови готуються 10 днів. Вартість приєднання: потужність в кВт помножується на ставку приєднання (місто – 2,933 тис.грн./кВт, село – 2,413 тис.грн.). Термін реалізації 60 календарних днів з дня оплати вартості приєднання.